

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Γ΄ ΕΠΑΛ**

**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΩΨΣΙΔΗ**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1. Στο άρθρο παρουσιάζονται μεταξύ άλλων περιπτώσεις βανδαλισμού διάσημων έργων τέχνης που έχουν συμβεί είτε εξαιτίας πολιτικών και θρησκευτικών λόγων είτε εξαιτίας προσωπικών κινήτρων. Συμπληρώνεται ότι στο παρελθόν μνημεία έχουν καταστραφεί εξαιτίας ξένης κατοχής και πολεμικών επιθέσεων, αλλά και ως ένδειξη διαμαρτυρίας για τα δικαιώματα των αναπήρων, για την καταστροφή του πλανήτη και για τη διεξαγωγή κάποιου πολέμου. Τέλος, πολλά μνημεία και έργα τέχνης έχουν υποστεί ζημιές επειδή θεωρήθηκαν προσβλητικά για κάποια θρησκεία. **(72 λέξεις)**

A2. Τα δομικά μέρη της τρίτης παραγράφου είναι τα εξής :

Θεματική Περίοδος : «Ένα από τα πιο...Παρθενώνα.»

Λεπτομέρειες : «Κατά την περίοδο...μνημείο.»

Κατακλείδα : δεν εντοπίζεται

Η παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο **των παραδειγμάτων**, καθώς στη Θεματική Περίοδο διατυπώνεται ο ισχυρισμός του συντάκτη πως στην Ελλάδα οι πιο γνωστές περιπτώσεις βανδαλισμού μνημείων και έργων τέχνης αφορά τα γλυπτά και τα μάρμαρα του Παρθενώνα και στη συνέχεια, στις λεπτομέρειες της παραγράφου, παρατίθενται παραδείγματα από διαφορετικές ιστορικές περιόδους που επιβεβαιώνουν αυτό τον ισχυρισμό.

A3.α.

α) έχουν υποστεί : έχουν πάθει, έχουν δεχθεί

β) ποικίλλουν : διαφέρουν, διαφοροποιούνται

γ) διάσωση : διαφύλαξη, διατήρηση

δ) κρίσιμο : καίριο, σημαντικό

ε) διαβόητη : διάσημη, γνωστή

A3.β. Στην περίοδο λόγου χρησιμοποιείται η **Παθητική Σύνταξη**.

Μετατροπή σε Ενεργητική Σύνταξη :

Ανατίναξαν αυτά τα μνημεία, ηλικίας 1.500 ετών, καθώς τα θεώρησαν «ειδωλολατρικά».

A4. Επικοινωνιακό Πλαίσιο : άρθρο στη σχολική εφημερίδα

Τίτλος: Ο δρόμος για την τέχνη!

Πρόλογος: Στην αρχαιότητα η λέξη «τέχνη» περιέγραφε οτιδήποτε δημιουργούσε ο άνθρωπος και ήταν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής ζωής, αλλά και του πολιτισμού. Ωστόσο, ενώ ο ελληνικός πολιτισμός είναι, από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα, άμεσα συνυφασμένος με την καλλιτεχνική δημιουργία, οι σημερινοί νέοι της Ελλάδας έχουν απομακρυνθεί από κάθε μορφή τέχνης. Εύλογα, λοιπόν, μπορεί να αναρωτηθεί κάποιος σήμερα ποιοι παράγοντες ευθύνονται για αυτό το φαινόμενο, αλλά και πώς αυτό μπορεί να ανατραπεί μέσω της παιδείας.

1^η § 1^ο Ζητούμενο: αίτια απομάκρυνσης του ανθρώπου από την τέχνη

- ⇒ **Ο σύγχρονος τρόπος ζωής:** η έλλειψη ελεύθερου χρόνου εξαιτίας της υπερεργασίας και των πιεστικών ρυθμών ζωής στα μεγάλα αστικά κέντρα σε συνδυασμό με τις αυξημένες απαιτήσεις της καθημερινότητας και την οικονομική δυσχέρεια εξαντλούν τον άνθρωπο και δεν του αφήνουν περιθώριο να ασχοληθεί με την τέχνη είτε ως δημιουργός είτε ως δέκτης.
- ⇒ **Το σχολείο:** υποβάθμιση ή παντελής απουσία καλλιτεχνικών μαθημάτων, έλλειψη υλικοτεχνικών υποδομών για την καλλιτεχνική εκπαίδευση, περιορισμός του αριθμού των μουσικοκαλλιτεχνικών σχολείων, περιορισμένες καλλιτεχνικές πρωτοβουλίες και δράσεις στο πλαίσιο της σχολικής ζωής, εκπαιδευτικό σύστημα με τεχνοκρατικό προσανατολισμό
- ⇒ **Η έλλειψη παιδείας – το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των ανθρώπων:** άνθρωποι μαζοποιημένοι, χωρίς βαθύτερες ηθικοπνευματικές ανησυχίες, βυθισμένοι στην αμάθεια και στην ημιμάθεια που δεν είναι σε θέση να αντιληφθούν και να κατανοήσουν την τέχνη, για αυτό και δεν ασχολούνται με αυτήν.
- ⇒ **Η κυριαρχία των σύγχρονων ψηφιακών μέσων ψυχαγωγίας:** η τηλεόραση και το διαδίκτυο προσφέρουν ανεξάντλητες δυνατότητες που δεν απαιτούν κριτική σκέψη και ενεργή συμμετοχή, προωθούν τη νόθα και τυποποιημένη ψυχαγωγία, την υποκουλτούρα και έτσι η τέχνη μπροστά τους φαντάζει πληκτική, στατική καθώς δεν ικανοποιεί τις ανάγκες του σύγχρονου παθητικοποιημένου ανθρώπου.

2^η § 2^ο Ζητούμενο: επαναπροσέγγιση της τέχνης μέσω της παιδείας

Το σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα μπορεί να αποκαταστήσει την σχέση των νέων με την τέχνη με ποικίλους τρόπους:

- ⇒ Παροχή ουσιαστικής μόρφωσης, η οποία θα συμβάλει στην καλλιέργεια της αισθητικής των νέων, ώστε να αναζητούν το ωραίο σ' όλες τις εκφάνσεις της ζωής τους.
- ⇒ Η αναβάθμιση των καλλιτεχνικών μαθημάτων, ώστε να μην υποτιμώνται από τους μαθητές.
- ⇒ Σύσταση καλλιτεχνικών εργαστηρίων στο χώρο του σχολείου (άρτια εξοπλισμένων με υλικοτεχνική υποδομή, αλλά και το κατάλληλο εκπαιδευτικό προσωπικό), ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές με οδηγό τη φαντασία τους να συνθέτουν τα δικά τους καλλιτεχνικά δημιουργήματα.
- ⇒ Δημιουργία ευκαιριών για ποικίλες καλλιτεχνικές δραστηριότητες όπως το ανέβασμα μιας θεατρικής παράστασης ή μια έκθεση ζωγραφικής ή φωτογραφίας με θέματα αντλημένα από την επικαιρότητα, ώστε να εξάπτουν το ενδιαφέρον των μαθητών.
- ⇒ Τέλος, παροχή υποτροφιών και γενικότερων διακρίσεων στους νεαρούς καλλιτέχνες, ώστε να συνεχίσουν με αμείωτο πάθος την προσπάθειά τους.

Επίλογος : Συνοψίζοντας, πράγματι οι σημερινοί νέοι έχουν αποξενωθεί από την τέχνη καθώς ένα πλήθος παραγόντων δυσχεραίνει την ενασχόληση με οποιαδήποτε μορφή της. Εντούτοις, η τέχνη αποτελεί ζωτικό κομμάτι τόσο της ανθρώπινης φύσης, όσο και της καθημερινής ζωής, για αυτό και είναι απολύτως

αναγκαία μια ριζική μεταρρύθμιση του σύγχρονου ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, ώστε να εμφυσά από νωρίς την αγάπη για την τέχνη και την καλλιτεχνική δημιουργία στα παιδιά. Άλλωστε, υπάρχει ζωή χωρίς την τέχνη;

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

B1.α. Ο ήρωας του παραπάνω αποσπάσματος είναι ένας νεαρός καλλιτέχνης που έχει χάσει την έμπνευσή του και κατ' επέκταση και τη δημιουργικότητά του, για αυτό και πιστεύει ότι έχασε την ίδια την τέχνη του («Έχασα την τέχνη μου, μουρμούρισε.»). Ο ήρωας ταραάζεται, επιμένει και παλεύει με τον εαυτό του προκειμένου να δημιουργήσει αυτό που φαντάζεται, αλλά βρίσκεται σε ένα καλλιτεχνικό και συναισθηματικό αδιέξοδο. Έχει ανάγκη να εκφραστεί μέσω της τέχνης του, αλλά κάτι τον εμποδίζει και δεν τα καταφέρνει, για αυτό και απογοητεύεται. («Για τρίτη φορά ... όπως άλλοτε.»). Θυμώνει, νευριάζει και ταραάζεται, γιατί πιστεύει ότι δεν μπορεί πια να ζωγραφίσει («Είχε κλοτσήσει ... χρειαζότανε πια»). Στο τέλος, όσο περνάει η ώρα και συνειδητοποιεί το αδιέξοδό του, βυθίζεται στη θλίψη και στην παραίτηση, αφού σταματά να προσπαθεί να ζωγραφίσει και ξαπλώνει απογοητευμένος στο κρεβάτι του προβληματισμένος και αμήχανος («Δεν είχε ακόμα αισθανθεί ... αμηχανία»).

B1.β. Ο αφηγητής του αποσπάσματος δεν συμμετέχει στα γεγονότα που αφηγείται, αλλά φαίνεται να γνωρίζει τα πάντα για τον ήρωα και την ιστορία. Λειτουργεί ως **ετεροδιηγητικός και παντογνώστης αφηγητής**, καθώς με τη χρήση **τριοπρόσωπης αφήγησης** μεταφέρει με λεπτομέρειες τις ενέργειες, τα συναισθήματα, αλλά και τις σκέψεις του ήρωα που αδυνατεί να εξασκήσει την τέχνη της ζωγραφικής. **Η εστίαση είναι μηδενική** δεδομένου ότι ο αφηγητής δεν εστιάζει σε ένα πρόσωπο προκειμένου να μεταφέρει την ιστορία, αλλά έχει καθολική άποψη για τα γεγονότα αφού γνωρίζει τα πάντα, περισσότερα ακόμα και από τον ήρωα. Με αυτό τον τρόπο μεταφέρει τα συναισθήματα και τις σκέψεις του ήρωα με αντικειμενικότητα και αληθοφάνεια.

B2. Μεταφορά: «πάλευε με τις λαδομπογιές» : με τη χρήση της μεταφοράς αποδίδεται η επίμονη και έντονη προσπάθεια του ήρωα να ζωγραφίσει. Δίνεται έμφαση στον τρόπο με τον οποίο μεταδίδεται το νόημα στο συγκεκριμένο σημείο, ενώ παράλληλα απευθύνεται στο συναίσθημα του αναγνώστη και καθιστά το περιεχόμενο πιο κατανοητό προσφέροντας αισθητική απόλαυση.

Επανάληψη: «Έχασα την τέχνη μου» : χρησιμοποιείται η τριπλή επανάληψη αυτής της φράσης για να αποδοθεί με έντονο και emphaticό τρόπο ο προβληματισμός, η αγωνία και το αδιέξοδο που αισθάνεται ο ήρωας, επειδή δεν μπορεί να εκφραστεί μέσω της ζωγραφικής, όπως είχε συνηθίσει. Η επανάληψη τονίζει το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο ήρωας, προσδίδει εσωτερικό ρυθμό στην αφήγηση και συναισθηματική χροιά στον λόγο.

Ασύνδετο σχήμα: «Μα δεν είχε όρεξη να σηκωθεί, να ανάψει φως, να βγει έξω για να φάει.» : με το ασύνδετο σχήμα αποδίδονται με έντονο, πυκνό και emphaticό τρόπο η απροθυμία του ήρωα να κάνει οποιαδήποτε απλή ενέργεια, εφόσον αισθάνεται ανίκανος να ζωγραφίσει. Παράλληλα, ο λόγος αποκτά συναισθηματική χροιά.

B3. Ο ήρωας του αποσπάσματος, ο Λεωνής, είναι ένας νεαρός ζωγράφος που εκφράζεται μέσω της τέχνης του. Φαίνεται, λοιπόν, ότι είναι άμεσα συνδεδεμένος με τη ζωγραφική, αφού αποτελεί για αυτόν ένα μέσο εκτόνωσης των συναισθημάτων του, έναν τρόπο λύτρωσης και απελευθέρωσης από την καθημερινότητα. Η ζωγραφική είναι αναπόσπαστο κομμάτι του εαυτού του και χωρίς αυτή αισθάνεται χαμένος, δεν ξέρει τι να κάνει, γι' αυτό και αδυνατεί να επιτελέσει ακόμα και απλές λειτουργίες της καθημερινότητάς του, αφού η τέχνη του είναι αυτή που του δίνει κίνητρο και νοηματοδοτεί την ζωή του. Προσωπικά, θεωρώ ότι η επαφή με την τέχνη πρέπει να είναι κομμάτι της καθημερινής μας ζωής. Σε έναν

κόσμο με αυξημένες απαιτήσεις, με άγχος, πίεση και αποξένωση, η τέχνη είναι αυτή που μπορεί να διασώσει τον ψυχισμό μας. Μέσω της τέχνης μπορούμε να αντιληφθούμε τον εαυτό μας, τον τρόπο που λειτουργεί η κοινωνία, αλλά και να συναισθανθούμε τον διπλανό μας. Είναι ένα μέσο έκφρασης, εκτόνωσης και κοινωνικοποίησης, αφού καλλιεργεί ηθικές, κοινωνικές και πνευματικές αρετές στους ανθρώπους είτε είναι δημιουργοί, είτε δέκτες της. **(171 λέξεις)**

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος